

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Кафедра педагогіки та соціально-економічних дисциплін факультету іноземних мов і гуманітарних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»
ОПП «Телекомунікації та радіотехніка»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Галузь знань: 17 Електроніка та телекомунікації
Спеціальність: 172 Телекомунікації та радіотехніка
Форма навчання: денна

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри
Протокол від «12» червня 2019 року № 12

Начальник кафедри
Педагогіки та соціально-економічних дисциплін
полковник [підпис] Валентина МІРОШНІЧЕНКО
(військове звання, підпис, ім'я та прізвище)
«12» червня 2019 року

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Економіка підприємства», є дисципліною вільного вибору ОПП «Телекомунікації та радіотехніка». Вивчається протягом 8-го семестру на кафедрі Педагогіки та соціально-економічних дисциплін.

Мета вивчення навчальної дисципліни – отримання курсантами ґрунтовних знань з економіки підприємств та практичних навичок у прийнятті економічно обґрунтованих управлінських рішень щодо підвищення ефективності господарювання органів охорони державного кордону.

Завдання навчальної дисципліни: економічний механізм функціонування підприємств різних типів, формування та використання його ресурсного потенціалу з метою оптимізації економічних результатів діяльності органів охорони державного кордону; вивчення теорії та практики діяльності підприємства, управління ним у конкурентному середовищі, формування вмінь ефективного використання ресурсного і виробничо-господарського потенціалу, забезпечення розширеного самовідтворення на основі інвестиційно-інноваційної моделі розвитку суб'єкта підприємництва.

Курсант, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен:

знати:

- основні закони та категорії навчальної дисципліни;
- сутність та структуру економіки підприємства;
- зміст економічної діяльності підприємства;

вміти:

- застосовувати набуті знання для аналізу сучасних проблем економічного характеру;
- користуватись у повсякденному житті та професійній діяльності основними теоретичними положеннями, категоріями та поняттями дисципліни;

ознайомитись:

- із особливостями економічної діяльності підприємств різних форм власності;
- тенденціями розвитку підприємницької діяльності.

ВИКЛАДАЧІ:

Доцент кафедри педагогіки та соціально-економічних дисциплін кандидат педагогічних наук, доцент Клавдія ТУШКО, e-mail: kltushko18@gmail.com

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Філософія, Історія України та української культури, Соціологія, етика, естетика та релігієзнавство, Політичні та економічні системи

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Профільна аудиторія гуманітарних дисциплін (412)

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин															Форми підсумкового контролю										
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота										Індивідуальна робота					Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік					
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота	індивідуальні заняття	модульний контроль	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів					розрахункове завдання	курсова робота	контрольна робота	-----	
за денною формою навчання																												
4	8	3	90	46	20						20					6	22	22						22		+		
Усього за дисципліну		3	90	46	20						20					6	6	22							22		+	

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.2 МН1.3; МН1.5; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.2; МН3.4; МН4.1; МН4.3; МН4.4.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.1; МК1.3 МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.1.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК-1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.1
ЗК-2	Знання та розуміння предметної області, розуміння професійної діяльності	МК1.1; МК1.3 МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.1.
ЗК-7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.1
ЗК-8	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.1.
ЗК-10	Прагнення до збереження навколишнього середовища.	МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.1.
ЗК-12	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	МК1.1; МК1.3 МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.1.
Фахові компетентності спеціальності		
ФК-1	Здатність розуміти сутність і значення інформації в розвитку сучасного інформаційного суспільства.	МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.1.
ФК-2	Здатність вирішувати стандартні завдання професійної діяльності на основі інформаційної та бібліографічної культури із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій і з урахуванням основних вимог інформаційної безпеки.	МК1.1; МК1.3 МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.1.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-1	Аналізувати, аргументувати, приймати рішення при розв'язанні спеціалізованих задач та практичних проблем телекомунікацій та радіотехніки, які характеризуються комплексністю та неповною визначеністю умов.	МН1.1; МН1.2 МН1.3; МН1.5; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.2; МН3.4; МН4.1; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3 МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.1.

Шифр	Компетентність	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-5	Навички оцінювання, інтерпретації та синтезу інформації і даних.	МН1.1; МН1.2 МН1.3; МН1.5; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.2; МН3.4; МН4.1; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3 МК2.1; МК2.4; МК4.1.
ПРН-13	Застосування фундаментальних і прикладних наук для аналізу та розробки процесів, що відбуваються в телекомунікаційних та радіотехнічних системах.	МН1.1; МН1.2 МН1.3; МН1.5; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.2; МН3.4; МН4.1; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3 МК2.1; МК2.4; МК4.1.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

№ теми	Найменування теми	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин												Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
1	Підприємство в сучасній системі господарювання	4	Л2	Сз2											01	1/1Л(2); 1/2Сз(2).	12
2	Характерні ознаки підприємств	4	Л2	Сз2										02	2/1Л(2); 2/2Сз(2).		
3	Структура та управління підприємством. Персонал підприємства	4	Л2	Сз2											3/1Л(2); 3/2Сз(2).		
4	Капітал підприємства	4	Л2	Сз2										03	4/1Л(2); 4/2Сз(2).	12	
5	Інвестиції підприємства	4	Л2	Сз2											5/1Л(2); 5/2Сз(2).		
6	Інноваційна діяльність	4	Л2	Сз2											6/1Л(2); 6/2Сз(2).		
7	Планування та організація діяльності підприємства	4	Л2	Сз2										04	7/1Л(2); 7/2Сз(2).	12	
8	Витати й ціни підприємства	4	Л2	Сз2											8/1Л(2); 8/2Сз(2).		

9	Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	4	Л2	Сз2												9/1Л(2); 9/2Сз(2).	
10	Антикризова діяльність підприємства	4	Л2	Сз2												10/1Л(2); 10/2Сз(2).	10
Диференційований залік		6		Дз6												Дз(6).	
Всього		46														Всього	46

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Вид навч. занять	Кільк. годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
4 курс					
8 семестр					
1	1	Лекція	2	Підприємство в сучасній системі господарювання Теорії підприємств і основи підприємництва 1. Підприємство як економічний суб'єкт господарювання. Військова частина як державний суб'єкт господарювання. 2. Основи підприємницької діяльності.	1.1; 1,2 с. 7-36; 1.3 с. 11-34
		Індивідуальна робота (реферат)	2	Виконання реферату за заданою тематикою	1.1; 1,2 с. 7-36; 1.3 с. 11-34
		Сам. робота	2	Ринкове середовище господарювання підприємств 1. Правові основи функціонування підприємства. 2. Основні пріоритети діяльності сучасного підприємства.	1.1; 1,2 с. 7-36; 1.3 с. 11-34
	2	Семінар	2	Основи підприємницької діяльності 1. Теорії та моделі підприємств 2. Міжнародна підприємницька діяльність	1.1; 1,2 с. 7-36; 1.3 с. 11-34
2			8	Характерні ознаки підприємств	

№ теми	№ заняття	Вид навч. занять	Кільк. годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
	1	Лекція	2	Види підприємств, їх організаційно-правові форми 1. Види підприємств, їх організаційно-правові форми, які функціонують в Україні. Нормативно-правова база функціонування військових частин у ДПСУ. 2. Характеристика зовнішнього середовища функціонування підприємства	1.1; 1,2 с. 58-72; 1.3 с. 36-74
		Індивідуальна робота (реферат)	2	Виконання реферату за заданою тематикою	1.1; 1,2 с. 58-72; 1.3 с. 36-74
		Сам. робота	2	Державне регулювання господарської діяльності 1. Види об'єднань підприємств. 2. Державне регулювання господарської діяльності в Україні.	1.1; 1,2 с. 58-72; 1.3 с. 36-74
	2	Семінар	2	Зовнішнє середовище господарювання підприємства 1. Макросередовище господарювання та його чинники 2. Чинники мікросередовища та особливості їх впливу на діяльність підприємства	1.1; 1,2 с. 58-72; 1.3 с. 36-74
3			8	Структура та управління підприємством. Персонал підприємства	
	1	Лекція	2	Кадрові ресурси підприємства 1. Організаційна і виробнича структура підприємства. 2. Персонал підприємства: поняття, класифікація та структура	1.1; 1,2 с. 73-99; 1.3 с. 75-105, 152-182
		Індивідуальна робота (реферат)	2	Виконання реферату за заданою тематикою	1.1; 1,2 с. 73-99; 1.3 с. 75-105, 152-182
		Сам. робота	2	Кадрове забезпечення підприємства 1. Структура персоналу підприємства 2. Кадрова політика й система управління персоналом	1.1; 1,2 с. 73-99; 1.3 с. 75-105, 152-182
	2	Семінар	2	Кадрова політика підприємства 1. Сутність кадрової політики 2. Ефективне використання трудового потенціалу	1.1; 1,2 с. 73-99; 1.3 с. 75-105, 152-182
4			6	Капітал підприємства	
	1	Лекція	2	Капітал та виробничі фонди 1. Суть, види та функції капіталу 2. Основи фонди. Зношення та амортизація основних фондів	1.1; 1,2 с. 100-148; 1.3 с. 184-222
		Індивідуальна робота (реферат)	2	Виконання реферату за заданою тематикою	1.1; 1,2 с. 100-148; 1.3 с. 184-222
		Сам. робота	2	Ресурсне забезпечення діяльності підприємства 1. Матеріальні активи 2. Нематеріальні активи	1.1; 1,2 с. 100-148; 1.3 с. 184-222
	2	Семінар	2	Процес функціонування капіталу 1. Структура, нормування і використання оборотних коштів підприємства 2. Оцінка фондів підприємства	1.1; 1,2 с. 100-148; 1.3 с. 184-222
5			8	Інвестиції підприємства	

№ теми	№ заняття	Вид навч. занять	Кільк. годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
	1	Лекція	2	Інвестиційні ресурси 1. Економічна сутність інвестицій, їх класифікація. Об'єкти та суб'єкти інвестиційної діяльності 2. Поняття, види і форми здійснення іноземних інвестицій	1.1; 1,2 с. 157-202; 1.3 с. 224-241
		Індивідуальна робота (реферат)	2	Виконання реферату за заданою тематикою	1.1; 1,2 с. 157-202; 1.3 с. 224-241
		Сам. робота	2	Інвестиційне фінансування 1. Сутність інвестиційного фінансування 2. Оцінка ефективності інвестицій	1.1; 1,2 с. 157-202; 1.3 с. 224-241
	2	Семінар	2	Інвестиційні ресурси сучасного підприємства 1. Інвестиційне проектування 2. Підвищення ефективності інвестицій	1.1; 1,2 с. 157-202; 1.3 с. 224-241
6			8	Інноваційна діяльність Інновації підприємства	
	1	Лекція	2	1. Загальна характеристика інновацій, інноваційної діяльності та інноваційних процесів 2. Науково-технічний прогрес, його загальні та пріоритетні напрями	1.1; 1,2 с. 246-292; 1.3 с. 243-262
		Індивідуальна робота (реферат)	2	Виконання реферату за заданою тематикою	1.1; 1,2 с. 246-292; 1.3 с. 243-262
		Сам. робота	2	Основні інструменти управління виробництвом 1. Підготовка виробництва 2. Методи організації виробництва	1.1; 1,2 с. 246-292; 1.3 с. 243-262
	2	Семінар	2	Інвестиційні проекти 1. Інвестиційні проекти підприємства 2. Способи залучення інвесторів	1.1; 1,2 с. 246-292; 1.3 с. 243-262
7			8	Планування та організація діяльності підприємства Планування та організація на підприємстві	
	1	Лекція	2	1. Сутність, принципи та типи планування діяльності підприємства 2. Суть, структура і принципи організації виробничих процесів	1.1; 1,2 с. 293-324; 1.3 с. 125-150, 281-318
		Індивідуальна робота (реферат)	2	Виконання реферату за заданою тематикою	1.1; 1,2 с. 293-324; 1.3 с. 125-150, 281-318
		Сам. робота	2	Основи стратегічного планування 1. Стратегічний план підприємства 2. Реалізація стратегії підприємства	1.1; 1,2 с. 293-324; 1.3 с. 125-150, 281-318
	2	Семінар	2	Організація виробництва і забезпечення 1. Теоретичні аспекти стратегічного менеджменту 2. Практичні аспекти стратегічного менеджменту	1.1; 1,2 с. 293-324; 1.3 с. 125-150, 281-318
8			8	Витрати й ціни підприємства Витрати виробництва	
	1	Лекція	2	1. Загальна характеристика витрат та їх класифікація 2. Собівартість продукції. Кошторис виробництва	1.1; 1,2 с. 403-432; 1.3 с. 319-343

№ теми	№ заняття	Вид навч. занять	Кільк. годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
		Індивідуальна робота (реферат)	2	Виконання реферату за заданою тематикою	1.1; 1,2 с. 403-432; 1.3 с319-343
		Сам. робота	2	Шляхи зменшення витрат 1. Витрати як економічний показник 2. Основні шляхи зменшення витрат	1.1; 1,2 с. 403-432; 1.3 с319-343
	2	Семинар	2	Управління витратами 1. Витрати та собівартість продукції 2. Регулювання витрат	1.1; 1,2 с. 403-432; 1.3 с319-343
			8	Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	
9	1	Лекція	2	Фінансово-економічний аналіз 1. Характеристика фінансової діяльності підприємства 2. Доходи і прибуток підприємства	1.1; 1,2 с. 433-464; 1.3 с. 345-367
		Інд. завдання (реферат)	2	Виконання реферату за заданою тематикою	1.1; 1,2 с. 433-464; 1.3 с. 345-367
		Сам. робота	2	Основні показники фінансово-економічного аналізу 1. Прибуток 2. Нові показники	1.1; 1,2 с. 433-464; 1.3 с. 345-367
	2	Семинар	2	Чинники зростання економіки підприємства 1. Оцінка фінансово-економічного стану 2. Використання прибутку	1.1; 1,2 с. 433-464; 1.3 с. 345-367
			12	Антикризова діяльність підприємства	
10	1	Лекція	2	Економічна безпека підприємства 1. Організація економічної безпеки 2. Антикризова діяльність підприємства	1.1; 1,2 с. 465-522; 1.3 с. 389-435
		Індивідуальна робота (реферат)	4	Виконання реферату за заданою тематикою	1.1; 1,2 с. 465-522; 1.3 с. 389-435
		Сам. робота	4	Антикризова діяльність підприємства 1. Реструктуризація діяльності 2. Санація діяльності	1.1; 1,2 с. 465-522; 1.3 с. 389-435
	2	Семинар	2	Підприємство та ринок 1. Конкуентоспроможність сучасного підприємства 2. Топ-рейтинг підприємств	1.1; 1,2 с. 465-522; 1.3 с. 389-435
Диференційований залік			6		
Разом за 8 семестр			90		
Разом за IV курс			90		
Усього за дисципліну			90		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Нормативно-правові акти

- 1.1. Конституція України. – від 28.06.1996 № 254к/96-ВР, із змінами та доповненнями.
- 1.2. Господарський кодекс України, від 16.01.2003 № 436- IV, із змінами та доповненнями.
- 1.3. Податковий кодекс України, від 02.12.2010 № 2755-VI, із змінами та доповненнями.
- 1.4. Кодекс законів про працю в Україні, № 322-08 зі змінами та доповненнями.
- 1.5. Закон України «Про банки і банківську діяльність», від 20.09.2001 року №2740- III, із змінами та доповненнями.
- 1.6. Закон України «Про інвестиційну діяльність», від 18.09.1991 № 1560-XII, із змінами та доповненнями від 05.03.1998р., N 185/98-ВР.
- 1.7. Закон України «Про ціни і ціноутворення», від 3.12.1990 № 507-XII, із змінами та доповненнями від 20.11.2012р., № 5496-V.
- 1.8. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про банкрутство», із змінами та доповненнями від 30.06,1999р. №784-XIV.
- 1.9. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», від 16.07.1999 № 996-XIV, із змінами та доповненнями. від 24.10.2013р. № 663-VII.
- 1.10. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положень (стандартів) бухгалтерського обліку» від 31.09.1999р. №87 , із змінами та доповненнями. від 18.03.2011 N 372.

2. Базова література

3. 2.1. Балашова Ю.В., Казьмірчук С.О., Довбеус В.Т. Економічна теорія в таблицях, схемах і визначеннях: навчально-методичний посібник. Хмельницький: Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького, 2006. 98 с.
4. 2.2. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства: підручник. Київ: КНЕУ, 2001. 530 с.
5. 2.3. Гримак А.В., Михаліцька Н.Я., Цвайг Х.І., Лалакулич М.Ю. Економіка підприємства: навчальний посібник. Львів: «Новий Світ-2000», 2012. 438 с.

3. Допоміжна література

- 3.1. Балашова Ю.В. Методичні рекомендації до семінарських занять і самостійної роботи з дисципліни «Економічна теорія»: Навчально-методичний посібник. Хмельницький: Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького, 2010. 72 с.
- 3.2. Балашова Ю.В. Економічний порадишник курсанта: навчально-методичний посібник. Хмельницький: Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького, 2010. 70 с.
- 3.3. Балашова Ю.В. Економічна теорія: тестові завдання: Навчально-методичний посібник. Хмельницький: Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького, 2010. 78 с.
- 3.4. Гальчинський А.С., Єщенко П. С., Палкін Ю. І. Основи економічних знань: Навч. посіб. К.: Вища шк., 1998. 544 с.

3.5. Економічний словник-довідник: За ред. док. екон. наук, проф. С. В. Мочерного / Худож. оформ. В. М. Штогриня. – К. Феміна, 1995. – 368 с.

3.6. Михасюк І., Мельник А., Крупка М., Залого З. Державне регулювання економіки / За ред. д-ра. екон. наук, проф., акад. АН вищої школи України І. Р. Михасюка. Львівський національний університет ім. І. Франка. Підручник. Друге вид., виправлене і доповнене. К.: Атіка, Ельга-Н, 2000. 592 с.

4. Інформаційні ресурси в інтернет (інтранет)

- 1.1. <http://www.kmu.gov.ua/control>
- 1.2. <http://bank.gov.ua/control/uk/index>
- 1.3. <http://www.ukrgold.net/links/21951/21962>
- 1.4. <http://www.me.gov.ua>
- 1.5. <http://www.ukrstat.gov.ua>
- 1.6. <http://svit24.net/economic>
- 1.7. <http://news.liga.net/ua/all/economics>
- 1.8. <http://upi.org.ua/news/1-0-25>
- 1.9. <http://economic-ua.com/>
- 1.10. http://archive.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/EkUk/index.html
- 1.11. <http://www.advertising.ua/mass-media/1599/rus>
- 1.12. <http://eco-science.net>
- 1.13. <http://www.nbu.gov.ua>
- 1.14. <http://dspace.nbu.gov.ua:8080>
- 1.15. <http://10.241.24.9/moodle/course/index.php?categoryid=23>

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.01.-.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант

(слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту (слухачу, студенту) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант (слухач, студент) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А

Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Словесні методи	
МН 1.1	Лекція
МН 1.2	Розповідь
МН 1.3	Пояснення
МН 1.4	Бесіда
МН 1.5	Інструктаж
МН 1.6	Дискусія
МН 1.7	Диспут
2. Наочні методи	
МН 2.1	Демонстрація
МН 2.2	Ілюстрація
МН 2.3	Спостереження
3. Практичні методи	
МН 3.1	Лабораторна робота
МН 3.2	Практична робота
МН 3.3	Пробні вправи
МН 3.4	Творчі вправи
МН 3.5	Усні вправи
МН 3.6	Практичні вправи
МН 3.7	Графічні вправи
МН 3.8	Технічні вправи
МН 3.9	Групові вправи
4. Методи самостійного та індивідуального навчання	
МН 4.1	Рецептивний
МН 4.2	Репродуктивний
МН 4.3	Евристичний
МН 4.4	Дослідницький

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний